

Včasné vzpomínky.

Památným dvanáctým březnem nezapomenutelného roku čtyřicátého osmého, otrěsen byl Metternichův despotismus, jemuž ve světě nebylo rovno. Košutovou řečí, kterou týž krátce před tím v Pražské purce tak rozhodně odsoudil po zásluze Habsburgovců a jich blahodárné působení, hozena jiskra do sudu plného prachu a 13. března poděkoval se Metternich co ministr svému slabomyšlnému králi Ferdinandu.

Jaké pocity v nás budí reminiscence toho věčně památného roku? Zůstaťme při Rakouském samém! Dvojitý státní útvar, který na venek tvoří jednotný stát téže dynastie, skýtá dnes po padesáti letech nepoměrně různý pohled prospívání. Kdo dnes by poznal po padesáti letech Uhry? Dřívě pusta bez konce a prototyp orientálního nepořádku, kus rakouského Turecka a dnes! Čím je dnes Předlitavsko proti zemím koruny sv. Štěpána? Tak změnil se časem málo desíletí poměr a z orientálně špinavé Buda-Pešti se vyvinulo královské sídelní město, jehož, jak Maďari v pochopitelné pýše mluví, předměstím jest císařská Vídeň.

A co my? Jak vypadáme v Čechách? Revoluční jsme tam také měli a proudem tekla česká krev! Ba že tekla, ale něco nám scházelo, čím oplývaly Uhry. Horoucí nadšení neoblomné vůle činu, jež se nedalo uprosit, uhrázit, uslibovat, jež rovně dralo se v před a bez moudrosti rozumování činilo divy, budíc obdiv a úctu. Nemluvě o nespravedlnosti poměru kvoty, kterým Předlitavsko nese kvotinu břemen zemí uherských, hraje Transilvanie prým v delegacích Hře a rakouské politice vůbec. A co my, vždyť my bouřili také! Ano, ale ti, co do opravdy mysleli, šli k otčům a ti druhí dostali rozum! Do Buda-Pešti musí František Josef I. každoročně a s ním i dvorní peníze, do Prahy jde ovšem také, vždy jen však když musí, ale na nejdéle na 24 hodiny a to stojí opětně lid peníze, totiž sláva, iluminace a více pítí atd. Tak jsme to tedy po padesáti letech dopracovali na jednoho ministra, před kterým, dle Pražákovy osvědčeného příkladu, se musíme báti, aby příliš dlouho neministroval a pak — opořice!

To jsou naše upřímné citové reflexe, když vidíme, že v Uhrách po Kolomanu Tiszovi přišel Szapary, Banffy a v Rakousku po Taaffovi Windischgratz, Badeni, Gautsch a Thun. Bylo by možným, aby generál Jánský v Uhrách byl připuštěn k jakémukoliv vládnímu úřadu? A nám se nezdá téměř zcela nic divným, nejen že jest možným, že Thun se stal premierem Předlitavska, ale že i Čecháček Dr. Kaizl se stal excellencí v kabinetě téhož Fr. Thuna!

To jsou naše reflexe padesátého věku březenství dnů roku evropských revolucí.

Dreyfus a Naquett.

Jediné výbuch, kterým zničena byla Maine a možné jeho důsledky, totiž bezprostřední nebezpečí války mezi Spojenými Státy a Španělskem odvrátily všeobecnou pozornost celého světa od Francie a její Dreyfusovy aféry.

O setníku Dreyfusovi se napsalo tolik, že není snad této doby populárnějšího vězně ve světě nad onoho, jehož jedni jmenují mučedníkem z D'abova ostrova a druhí zrádcem své vlasti. My nebudeme ve své úvaze mluvit o Dreyfusovi, jeho vině, neb nevině, nýbrž o úsudku, jaký nestranný pozorovatel o třetí republice sobě utvořiti musí. Když jsme dostali několik ledových sprch na naše

slovanské nadšení v Rusku, hleděli jsme ve Francii, se kterou jsme měli a máme jednoho a téhož úhlavního nepřítele, naléztí sympatií a morální opory. Byli jsme přívětivě přijati a v krátce tonuli jsme v nadšení pro naše nové přátele. Měli jsme opětně novou platonickou lásku. Však toto přátelství nám nesmí býti na závalu abychom jedné chvíle nespádli nepřipraveni z Olympu nadšení do prosy skutečnosti.

Francouz byl od věků šumícím práškem Evropy a Francie srdcem jejím! Ale jen tím! Cit a vášně, jichž ze znaků byla filosofie slavných encyclopaedistů, elektrisovaly a uchvacovaly mocí fenomén všechno lidstvo, ale nesnesitelné ovzduší zavládlo vždy po luzích stare Gallie, když se uklidnila bouře. Za království, císařství a bohužel i za lidovlád francouzských republik došlo vždy ku momentům, kdy odhalena byla korupce a darebáctví tak strašných rozměrů, že snad nikde neměly rovna.

Čím jest Dreyfusova aféra? Strašným pokračováním pověstné francouzské "Panamy". Žádným projevem antisemitismu, čím by rádi zúčastnění dali lidovému vění ethického podkladu, nýbrž nevyhlášenou chorobou, která recidivně opět zachvátí celý francouzský národ. Od roku 1888 otáčel se všecka francouzská politika kolem této špinavé události a rána, která se stále zakrývá, jítí neustále víc a více.

Dreyfus a Naquett! Dreyfus leží na holém prkně s dělovou kulí k jeho noze přikovanou na "Dáblovém ostrově" v děsném ponebí francouzské Guyany. Třetího března t. r. byl bývalý francouzský senátor Dr. Alfred Naquett uznán nevinným. Naquett byl jedním z oněch parlamentárních mizerů, mezi které pověstný Arton, recte Aron, rozdělil část milionů panamské společnosti na prokopání příplavu. Zrovna takovou ostudu všeho práva a spravedlnosti, jakým byl proces a odsouzení Emila Zoly, byl soud a uznání nevinny Naquetta. Jako Dreyfus jest i Naquett židem a to jest nejlepší dokladem předstírané lži antisemitismu. Úplatnost francouzského parlamentarismu byla ve mnoha procesech panamského skandálu dokumentována a Naquett byl puštěn, poněvadž byl posledním obžalovaným poslancem celé řady a hledělo se, aby o celé věci více se mnoho nemluvalo. Dreyfus byl odsouzen v tajném soudě a jeho degradaci byla provedena účinná komedie na pařížské publikum. Dreyfus mře v dálné cizině a celá Dreyfusova aféra musí se umlčet i žádný disput se netřpí a proč? Poněvadž Dreyfusova záležitost není osobní setníka potrestaného za zrádu vlasti, nýbrž obětováním jednotlivce, za zločin mnohých, ba celé vrstvy lidové, totiž nejvyšších sfér francouzského důstojnictva. Odsouzením E. Zoly jest varován každý před nebezpečím mluvení o choulostivém předmětu, avšak cena, kterou vykoupí francouzský národ zachránění jednotlivců, nehledě k justiční vraždě, spáchané nejstrašnější způsobem v moderní době, bude tak ohromnou, že to stádo prašivých ovcí jí není ani v pomyšlení hodno! Ne Moltke, ale darebáctví vojenské správy porazilo tak děsným způsobem v letech 70—71 tohoto století francouzskou armádu a týž zjev bouří dnes ze spánku a lethargie všechny, jimž spása Francie a její čest jsou nejdražší tužbou!

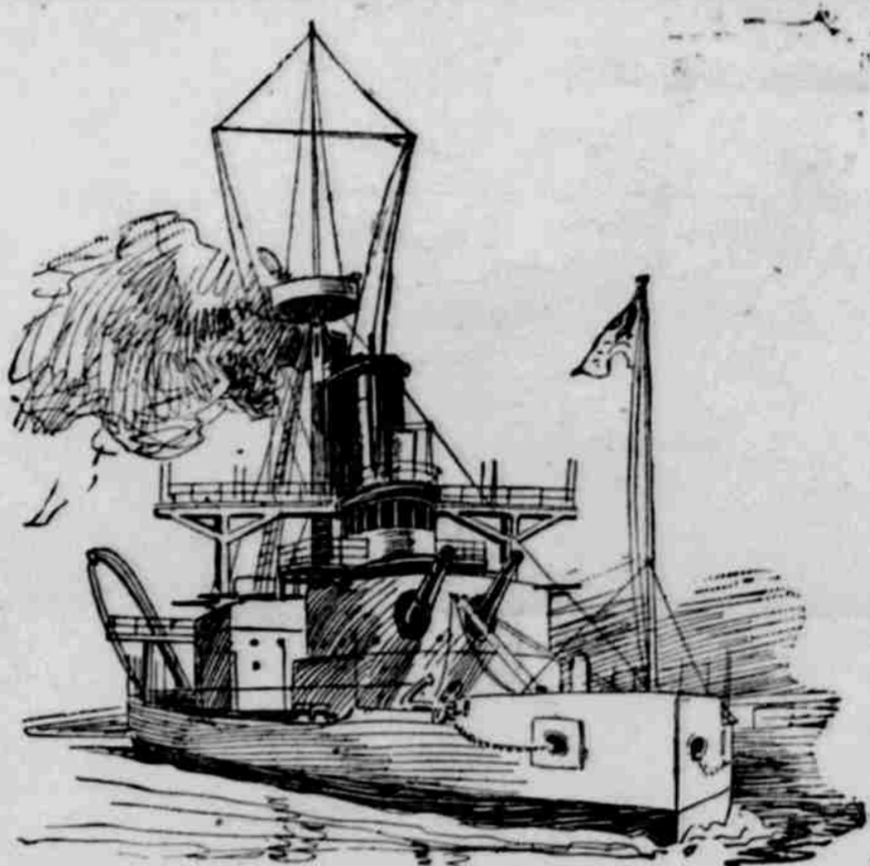
Proti vymknutím není lepšího prostředku nad Olej sv. Jakuba, jež zápalu předejde, ztuhlé svaly učiní ohebnými a bolest odstraní.

Záchvaty trvale vyléčeny. Záchvaty a nervozita zmizí po jednodenním užívání Dr. Kline's Great Nerve Restorer. Zapište si své jméno a adresu Dr. Kline's Great Nerve Restorer, Philadelphia, Pa.

"O korunu!"

Známy irský člen anglického parlamentu Michael Davitt snažil se před dvěma dny dovésti se na podtajemníku britské vlády jednotlivosti vyjednávání mezi Spojenými Státy a Anglií. Pan Curzon odpověděl, že není doba příhodna, aby na Davittovy otázky odpověděl. Co z toho plyne? Poněvadž mluvčí anglické vlády v parlamentě nepopřel existenci nějakého vyjednávání vůbec, nelze pochybovati o tom, že skutečně něco mezi naší a britskou vládou se přetřásá. Nynější prezident Spojených Států osvědčil se v poslední době zajisté plnou měrou hodným důvěry všeho občanstva a nedal se strhnouti ani osobními urážkami nediplomatického diplomata de Lomeho, ba i po hrozném neštěstí v havanském přístavě jedině svou autoritou zabránil okamžitému vzplanutí války a strašnému ztrstání zločinu. Kdo bude po letech líčiti pohnutou nynější dobu bude musiti prezidentu McKinleymu přiznati rozvahu prostou osobní ješitnosti a proto žijeme v tom pevném přesvědčení, že i menších nepřijemných zápletek diplomatických ušetřeni zůstaneme, jakých

Španělka proto, aby zabránila prohlášení republiky tamtéž a uchránila stále a stále více klesající monarchistickou zásadu, velice by se mylil. V Německu jest již předloha na rozmnožení válečného loďstva téměř přijata, není pochyby, že v Rakousku povoleno bude opětně nový větší rozpočet vojenský, francouzská sněmovna povolila žádané miliony na "zvláštní výlohy", ruský car rozkázal vystavení válečných lodí za 90 milionů rublů! Byl by někdo tak bláhovým, aby myslil, že Evropa by na nás nestačila svou obyčejnou vojenskou silou a, že tato všecka "extra" dějí se pro možnou srážku Spojených Států se Španělskem? Papíru se popíše mnoho a americká vláda bude bombardována ze všech stran notami atd., papež a králové obrátí se vlastnoručními listy a důvěrně na našeho presidenta, snad i huronský křik ohluší Evropu, to však bude asi všecko. Řecký král, bratr carovy matky, bratr princezny Waleské, tchán sestry Wiléma II., syn panující dánské královny, toho nejhoněnějšího diplomata v sukních a žertem zvané tchyně Evropy, musí sobě v minulém roce dáti líbiti strašného pokoření



MONITOR PURITAN

Jest jednou z nejlepších lodí toho druhu v celém našem loďstvu válečném. Loď tato jest 289 stop dlouhou, nosnost její obnáší 6060 tun a rychlost její obnáší 12 uzlů za hodinu. Vyzbrojena jest čtyřmi 12 palcovými děly po dvou v každé obrněné věži a dvěma 4 palcovými děly rychlopalnými.

nevynutelně bychom se dodělali musili z jakéhokoliv spojení s Anglií, na základě závazných úmluv. Vzdor ohromné rozloze svých osad není situace anglické veleříše závidění hodnou a nám připadá v prostém porovnání podobnou střeše ohromného rozepnutí, podepřené podehnilými sloupci, které neodolaly by uáhleému zavnutí silného větru. Anglické nadvládí na březích svatého Gangu již dnes povážlivě kolísá a bezzubý britský lev pouze strojenou hrázou za Himalajemi udržuje obrovského ruského medvěda, plného síly, který již se prolámá pralesy Sibíře a jen čeká chvíle, kdy skočí do bengálských pamp.

Jest možným aby Anglie vyvázla se zdravou kůží ze zápletek v západní Africe a v Sudaně, kde Francií a Ruskem nastrčený Negus má zabrániti Angličanům spojení Egyptu s anglickými provinciemi střední a jižní Afriky? Má Anglie volnou ruku v Žlutém moři? Jest spor Anglie s Transvaalem již úplně odklizen?

Proti všem těmto neszázím Britanie, čím jest náš spor se Španělskem?

Myslil-li někdo, že jest se nám obávati v pádě války se Španělskem, budeme-li osamoceni, srážky s některou jinou evropskou velmocí, pro přibuzenské svazky královské rodiny španělské s Habsburskou dynastií, aneb i proto, že evropské potentáty ujmou se

tureckým sultánem a jak se zachovalo to celé ohromné přibuzenstvo vůči němu? Hanba mluvit! Čím jest proti řeckému králi ubohá španělská Marie Kristina? Doufáme, že nedojde k nejhoršímu ale vzplane-li boj, bude to zápas o korunu, o korunu — španělského království!

Na šikmé ploše.

Z. Nár. Listů ze dne 3. března.

Dnes končí sněm království českého práce své pod sklíčováním dojmem kruté bídy financí zemských, kteréž může ve své spoutanosti odpomoci jinak, než buď novým obtížením přetíženého daněmi lidu. A pak se opovází nevlástečněť fariseovce němečtí ve svém protestu nám ještě vyčítati nešetřenost a nevědek, že jsme v adrese své poukázali poctivě na tento přežalostný stav země, která jako pravá "komora" a "perla" Rakouska, kterou však bezcitná staletá centralisace vídeňská utahala do té míry, že nezbyvá jí prostředků více na potřeby nejnmutnější a nejskromnější, jako jsou vydržování obecného školství a ústavů humanitních. Dvacetimilionový schodek v řádném hospodářství země české: toť věru do nebe volající žaloba na systém centralisace, toť věru nejpádnejší doslov a doklad k naší adrese státoprávní.

Všude jinde by se této tragické mluvě čísel zajisté vážně porozu-

mělo. U nás však zástupci německého lidu této země zlostně protestují proti každémukoliv osvobození vlastní naší z její ukrutné hmotné tísně a raději zpupně odcházejí ze sněmu, než aby s námi domáhali se v zájmu svého lidu restituce jejího dobrého práva na samosprávu a svězákonost politickou jako finanční. — Nikdy nevidělo se větší absurdnosti, nikdy hříšnějšího matení lidu a nesvědomitějšího poškozování prospěchu jeho.

Zdaž vzejde den, kdy i ten německý lid zdejší prohlédne a zaslouženým hněvem svým stihne tyto katilinařské štváče a škůdce blaha veřejného? Nevíme toho a zbývá nám jen neomrzele a neustupně dále zápolit se šalbou a křivdou, s předsudkem a — hloupostí lidskou.

Nazejtří, po rozchodu sněmu českého, učiní prý vláda Gautschova německým obstrukčním po všech předešlých dvě nové koncese: nejen že zruší zákaz buršáckých bumlů s cereviskami atd. po ulicích pražských, ale což nekonale více váží: ona zruší po vůli jejich i platnost jazykových nařízení Badenových v těch kusech, na něž němečtí obstrukčníci nejvíce, až zcela bezdůvodně — žalovali a toužili: ona zbaví německé c. k. úředníky v království českém povinnosti, aby si během let osvojili jazyk většiny obyvatelstva této země, ano ku pohodlí jich přizná Němcům v Čechách oblast německého jazykového území, kde při státních úřadech a soudech bude se jednati s Čechem jen pomocí tlumočnickův.

Dnešní "Neue Freie Presse" tváří se sice pokrytecky, jakoby doposud neznala tajemství chystaných těch nařízení paně Gautschových, ačkoliv se podřekla, že "bylo o nich mezi svobodným p. Gauschem a německými poslanci zevrubně vyjednáváno" . . . Avšak zatím už tlačí a žene vládu p. Gautschovu na šikmé ploše dále: "Dejme tomu," píše, "že Němci poslechnou rady se všech stran, důtklivě jim udělené a spokojující se s tím drobčkem ochotnosti, ustanou od obstrukce: leč stane se proto rajšchrát vídeňský ku práci schopným? Nestane!" odpovídá: "Neboť jazykové nařízení Gautschova, byť obsahovala sebe menších ústupků ke stanovisku Němců — vrazí na nezpupnější odpor Čechův, kteří proti nim již se vzepeli návrhem (Heroldovým) na dvojazyčnost veškerých c. k. úřadů v Čechách."

Ale nedosti prý na tom. Jazykové výnosy přestaly prý již býti hlavním předmětem sporu: i kdyby tento byl odklizen, stonásob těžší spor vstoupil by v jeho místo: "V adresách tří království, k nimž Poláci dali signál, podniknout byl soustředný útok na ústavu, kterýž nečelí k ničemu menšímu, než k tomu, aby Německu v Rakousku roztrfílil jeho nejsilnější baštu, jeho pospolitost a pro vždy je vyškrtl z politického počtu!"

Ministerstvo p. Gautschovo prý sice svou odpovědí sněmu českému dalo na jevo, že nehodlá tomuto Rakousku ztroskotávajícímu dílu býti nápomocno: avšak toto ministerstvo nalezne prý v rajšchrátě znova většinu, která se spojila k tomuto nechvalnému dílu. Ministerstvo Gautschovo chce, aby státní organism znova pravidelně působil; avšak většina parlamentu prozradila svůj úmysl, že chce právě tento státní organism rozrušit. Netřeba prý teprve vyčkávat, jaký dojem učiní nové jazykové výnosy, aby člověk byl orientován o vyhlídkách přístího parlamentu.

"Tomuto nehrozí nebezpečí od německé menšiny, nýbrž od t. zv. autonomistické většiny. Na prohlášení vlády, že ona nestojí na státoprávním stanovisku české adresy, odpověděl princ Lobkovic,